

БЕЗБЕДНОСТ У ИГРАОНИЦАМА ЗАТВОРЕНОГ ТИПА

Играонице

Безбедност корисника - Потпуни захтеви

У последњих неколико година дошло је до појаве све већег броја играоница за децу затвореног типа. У исто време срећемо се све новијим и изазовнијим садржајима, односно реквизитима који се непрестано уносе простор дечијих играоница.

Стандарди и препоруке

SRPS EN 1176:2014 - *Опрема и потребна површина за дечја игралишта, Део 10: Додатни специфични безбедносни захтеви и методе испитивања за потпуно затворену опрему за игру*

Овај стандард и примери најбоље праксе треба да помогну власницима/руковаоцима дечијих играоница да успоставе потребан ниво безбедности на постојећим објектима, као и приликом увођења нових садржаја.

Иако примена овог стандарда није обавезујућа, лица која воде дечије играонице треба да знају да су у сваком случају одговорни за безбедност корисника у својим објектима.

Планирање и градња

Будући власници треба да пажљиво размотре следећа питања пре него што се упусте у посао и отворе играоницу:

1. Да ли је објекат засебан или је део већ постојећег комплекса, дела или групе објеката?
2. Да ли је играоница самостална или је саставни део неке друге активности?
3. Да ли има један или више нивоа?

4. Капацитет деце је приказан у Табели 1, SRPS EN 1176-10:2014.
5. Потребна су минимум два излаза у случају пожара за капацитет преко 100 корисника и још по један излаз за сваких додатних 100 корисника у објекту. Број корисника поред деце подразумева и родитеље и особље играонице.
6. Ниво надзора и неопходан број особља зависи од дизајна, облика и капацитета играонице, а може бити смањен обезбеђивањем адекватне прегледности, односно видљивости.
7. Да ли је опрема фиксирана, преносива, покретна или нека од комбинација?
8. Обезбедити да реквизити и опрема буду одвојени у зависноости од старости група.
9. Да ли су предвиђене забаве и рођендани за децу?
10. Да ли је у играоници предвиђен део за служење хране и пића и како ће бити одвојен од зоне игре?
11. Да ли су испоштовани захтеви Правилника о техничким стандардима приступачности ("Сл. гласник РС", бр. 46/2013)?
12. Да ли су дефинисане и истакнуте одредбе мера безбедности за родитеље, старатеље и особе које прате децу?
13. Које је радно време играонице?

Веома је препоручљиво да се изради „бизнис план“ пре него што се настави даље.

Консултације

Неопходне су консултације и саветовање са што више релевантних органа/људи колико је то могуће. ЦСН предложи контакте и тачке које треба размотрити:

Контакти

Институције:

- Удружења и центри за бригу о деци,

- Локални центар за дечију заштиту,
- Локални центри за заштиту здравља,
- Локални урбанистички и комунални сервиси,
- Локални центри за заштиту од пожара (Ватрогасне службе).

Тачке за разматрање:

- Безбедност и здравље корисника,
- Добробит деце,
- Контрола планирања и изградње,
- Заштита од пожара и одговарајуће обуке,
- Осигурање,
- Бука,
- Санитарна заштита,
- Грејање објекта,
- Вентилација (проветравање на горњим нивоима током топлот времена је од посебног значаја),
- Заштита од електричних, гасних и других инсталација,
- Паркинг и прилази за снабдевање,

ЦСН нуди консултантске услуге и потребну помоћ власницима приликом изградње нових објеката.

Избор добављача

Пре одабира добављача:

1. Питати за детаље и тражити контакте од других играоница које су референтне и обавезно разговарати са власницима.
2. Обићи референтне играонице добављача које су изграђене у близини.
3. Проверити да ли добављач даје гаранције и да ли има обезбеђен сервис, односно одржавање.
4. Да ли добављач има одговарајуће сертификате за моделе, опрему и реквизите, односно да ли су опрема и материјали тестирани у складу са важећим стандардима.

Након изградње играонице а пре пуштања у употребу потребно је извршити **Први постинсталациони преглед** играонице.

Облик, пројекат објекта и распоред елемената

Са многим проблемима се сусрећемо због погрешног избора опреме, њеног распореда и неадекватног уређења простора. **ЦСН** може извршити стручну (техничку контролу) идејног решења или пројекта пре саме изградње и инсталације опреме.

Следе неке од тачака које треба размотрити у погледу пројектовања:

1. Правилно раздвајање старосних група.
2. Јасно раздвајање угоститељског дела и места за игру уз обезбеђење видљивости и сагледавања простора.
3. Ако је играоница у саставу или близини других садржаја, да ли постоји сигуран начин за ограничавање приступа?
4. Да ли постоје "слепе тачке", места на којима се деца не могу видети са места надзора?
5. Да ли постоје мере за спречавање "неовлашћеног" приступа са места игре, областима као што су кров, таван, терасе или просторијама за грејање, вентилацију, осветљење или било које друго потенцијално опасно место?
6. Да ли деца могу лако ући у кухињу или за шанк, тамо где они постоје и да ли постоји службени улаз/излаз за особље?
7. Да ли је обезбеђен стабилан намештај са заобљеним или заокшеним ивицама и да ли се налази на местима тако да не омета приступ и излази у случају опасности?

8. Да ли су највише тачке приступа идентификоване и обезбеђене.
9. Да ли су све области лако доступне за чишћење и одржавање.

У наведену сврху могу се користити следећи стандарди:

SRPS EN 1176-10:2014, Додатни специфични безбедносни захтеви и методе испитивања за потпуно затворену опрему за игру;

SRPS EN 1838:2014, Примена осветљења, сигурносно осветљење.

SRPS EN 1125:2009, Грађевински окви - Механизми са хоризонталном полугом на вратима излаза у случају панике на евакуациони путевима - Захтеви и методе испитивања.

Врата

- Стакло на вратима треба да је армирано, а врата да имају механизам за затварање,
- Врата не смеју да се отварају према простору за игру јер тако представљају опасност. На вратима не сме бити никаквих отвора и додатака у које се могу завлачити прсти.
- Ручке треба да буде заобљене, а где су предвиђене за коришћење деце треба да су на висини од 610 mm.

Санитарни чворови

- Тоалети и просторије за пресвлачење беба треба да буду смештени унутар објекта или у његовој непосредној близини.
- У сваком тоалету треба да буде обезбеђена топла вода, сапун и сушач за руке или убруси.

Магацински простор и простор за одлагање

- Треба обезбедити довољно простора за безбедан прилаз доставним возилима који могу направити неред и блокирати улазне и излазне путеве,
- Обућу не треба носити у простору за игру, па треба обезбедити довољно полица за одлагање обуће у простору који је обезбеђен, обично на улазу или на рецепцији,

- Деца не смеју бити босонога у простору за игру, како би се спречила разна обољења а нарочито гљивична,

Безбедност

Са аспекта безбедности потребно је имати у виду:

1. Излази у случају опасности треба да воде до безбедних зона ван играонице, да буду јасно обележени ознакама или светлима. Излази не смеју бити блокирани или закључани током коришћења играонице.
2. Са обе стране врата, потребно је обезбедити адекватну површину која није клизава за ходање без ципела. (Деца неће имати времена да облаче ципеле у случају опасности).
3. Добра прегледност мора бити обезбеђена у зони игре, а особље треба да буде постављено тако да види све делове играонице.
4. Мере контроле треба спровести како би се осигурало да максимални капацитет играонице не буде прекоракен, као и да се спречи приступ неовлашћеним лицима.

Деца са посебним потребама

Распон обољења и степена инвалидитета деце која могу посећивати играонице је веома велики. Пре уласка деце са посебним потребама препоручује се да менаџер или стручно лице спроведе непосредну процену ризика и наложи примену одговарајућих мера. Иако је опредељеност **ЦСН** окренута ка инклузији деце са посебним потребама, у појединим случајевима понекад је потребно са таквом децом имати одвојене активности без велике гужве.

Управљање играоницама

Добро управљање и надзор су кључ за успешан рад сваке играонице уз компетентно и обучено особље. На веб адреси **ЦСН** у делу који је посвећен обукама могу се пронаћи детаљи о организовању обука и спровођењу инспекцијских прегледа играоница. Курсеви односно обуке се одржавају на локацијама власника.

Главне тачке које се односе на особље су:

1. Сво особље треба да буду упознато процедурама у случају ванредних ситуација. Телефони хитних служби треба да буду на видном месту.
2. У играоници увек треба да буде ангажован довољан број особља које ће адекватно надzirати број и активности корисника, а у случају ванредних ситуација спровести процедуре евакуације.
3. Не сме се прекорачити максимални број корисника (капацитет играонице).
4. Деци треба дозволити игру само у простору одређеном за њихов узраст.
5. Родитељима и старатељима не би требало дозволити улазак и игру у простору за игру деце, осим када се плански организују игре у које могу бити укључени и родитељи.
6. Особље треба да интервенише у свим случајевима када дође до неконтролисаних и опасних игре.
7. Особље треба редовно да спроводи вежбе евакуације са децом.
8. Да ли постоје средства за сечење мрежа у случајевима ванредних ситуација и да ли су на располагању особљу? Ножеви, скалпели или маказе за ову намену треба да се налазе у близини али ван дохвата деце и неовлашћеног коришћења.
9. Излази у ванредним ситуацијама и путеви до њих морају бити уочљиви и слободни у сваком тренутку.
10. Тобогани су често најбржи начин изласка у ванредним ситуацијама али не и ако се завршавају у базену са лоптицама.

11. Температура у оквиру простора за игру би требало да буде примерена телесним активностима деце, како не би дошло до прекомерног загревања и знојења деце.
12. Деца треба да у простор за игру улазе без обуће али никако боса. Деца треба да носе одговарајућу одећу, без капуљача са гајтанима и учкурима.
13. Забрањен је унос хране и пића у простор за игру.

Инспекцијски прегледи

Свака играоница треба да има израђен план инспекцијских прегледа.

Инспекцијски прегледи који се спроводе у играоницама су:

Нове играонице

Први пост-инсталациони инспекцијски преглед препоручује за све нове играонице и њега обављају независни стручњаци (инспектори). Овим прегледом контролише се постојање пројектно техничке документације, сертификата, упутстава за коришћење и др. а посебна пажња се посвећује безбедности на комплетној локацији, као и усклађеност са захтевима стандарда.

Постојеће играонице

Рутински (визуелни) инспекцијски преглед

- Пре отварања (радним данима): Контролишу се знакови оштећења, вандализма и сл.
- У веома прометним играоницама препоручује се и контрола више пута током дана а нарочито након промене смене особља. Преглед се обавља уз помоћ (попуњавањем) чек листе.
- Инспекцијске прегледе овог типа обављају запослени који су прошли одговарајућу обуку.

Оперативни инспекцијски преглед

- Детаљнији преглед који подразумева и делимични контролу усклађености са захтевима стандарда, као и непосредну процену ризика.

- Овај преглед када су играонице у питању може се обављати и једном недељно.
- Инспекцијске прегледе овог типа обављају запослени који су прошли одговарајућу обуку.

Годишњи инспекцијски преглед

- Независна годишња инспекција има за циљ проверу по свим питањима безбедности.
- Поред испуњености захтева стандарда и процене ризика, врши се и контрола управљања играоницом, вођење документације обављање инспекцијских прегледа у складу са планом ...
- Овај преглед обављају независни стручњаци (инспектори).

Поред наведеног, потребно је вршити и друге законом предвиђене обавезе које се односе на контролисање:

1. Фиксне и преносиве електричне опреме и инсталација.
2. Опрема и инсталација за гас (укључујући и боце).
3. Опреме за дизање (лифтови).
4. Противпожарне опреме и система за дојаву-детекцију пожара.

Чишћење

- Простор треба одржавати чистим све време. Ово укључује и области које су генерално недоступне корисницима. Сви материјали и средства за чишћење морају бити неопасни (неотровни).
- Треба да постоји јасна процедура (а сви запослени треба да са њом буду упознати) за чишћење и дезинфекцију у случају мокрења, дефекације, крварења или повраћања,

Несреће

- Несреће се увек могу десити, па је важно је да сви чланови особља у потпуности буду обучени да адекватно реагују и пруже потребну помоћ . У сваком тренутку родитељ или старатељ треба да буду информисан о свим предузетим радњама,
- **ЦСН** прикупља информације о инцидентима у играоницама и води регистар опасности и штетност, како би помогли у спречавању будућих повреда.

Инспекцијски преглед од стране независног инспектора.